

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.II.10.251/2011/4.szám

A Kúria Balás Ügyvédi Iroda (ügyintéző dr. Balás Ákos) által képviselt felperesnek a dr. ... jogtanácsos által képviselt Tolna Megyei Rendőr-főkapitányság alperes ellen szabadság pénzbeni megváltása iránti perében a Szekszárdi Munkaügyi Bíróságon 3.M.571/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Tolna Megyei Bíróság 10.Mf.20.054/2010/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a 2012. március 7. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Tolna Megyei Bíróság 10.Mf.20.054/2010/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes 2009. február 25-ig hivatásos szolgálati viszonyban állt az alperessel. Csoportvezető beosztásban a ... Osztály állományában teljesített szolgálatot. Szolgálati panasza elutasítását követően előterjesztett keresetében 35 nap szabadság pénzbeni megváltása jogcímén 451.350 forint és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A Szekszárdi Munkaügyi Bíróság 3.M.571/2009/39. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

A megállapított tényállás szerint a felperest a háziorvosa 2008. szeptember 18-tól október 2-ig keresőképtelen állományba vette. Ezt követően a felperes az alperes foglalkozás-egészségügyi szakorvosánál írásban FÜV eljárást kezdeményezett arra hivatkozva,

hogyan beosztásának ellátására alkalmatlan. A foglalkozás-egészségügyi szakorvos a felperes szolgálatképtelenségét 2008. október 17-éig állapította meg. Mivel ezt követően a felperes az egészségügyi szolgálat orvosánál nem jelentkezett a táppénzes papírokért az egészségügyi szabadsága 2008. október 17-én megszüntetésre került, ugyanakkor a felperes szolgálatra nem jelentkezett.

Miután észlelték, hogy nem teljesít szolgálatot és a szolgálatképtelenségét sem igazolta, a szolgálati előljárói, a foglalkozás-egészségügyi szakorvos valamint a jogtanácsos jelenlétében megbeszélés folyt a kialakult helyzet rendezése érdekében. Ennek eredményeként a felperes igazolatlan távolléte idejére 2008. október 18-tól december 9-ig 35 nap szabadságot írtak ki a részére, amely ellen a felperes nem tiltakozott, de utóbb a szabadság engedély iránti kérelmet nem írta alá.

A foglalkozás-egészségügyi orvos ezt követően 2008. december 9-től ismételten megállapította a szolgálatképtelenségét, majd az állományilletékes parancsnok elrendelte a FÜV eljárást az erre a célra rendszeresített nyomtatványon. Mivel a FÜV Bizottság megállapította, hogy a felperes beosztásának ellátására alkalmatlan, az alperes felmentéssel megszüntette a szolgálati viszonyát.

A felperes perbeli álláspontja szerint a FÜV eljárás a kérelme benyújtásával megindult, ezért a vitatott időszak alatt egészségügyi szabadságon volt, így erre az időszakra rendes szabadság elszámolása jogellenesen történt.

A munkaügyi bíróság ítélete indokolásában kifejtette, miszerint a fegyveres szervek hivatásos, közalkalmazotti és köztisztviselői állományának munkaköri egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasságáról, a szolgálat-, illetve keresőképtelenség megállapításáról, valamint a belügyi egészségügyi szolgálat igénybevételéről szóló 21/2000. (VIII.23.) BM-IM-TNM együttes rendelet (továbbiakban R.) 27. § (4) bekezdése értelmében a FÜV eljárás akkor indul el, ha az állományilletékes parancsnok azt elrendeli. A perbeli esetben a felperes ugyan kérte a FÜV eljárás lefolytatását, a kérelem benyújtásával azonban a FÜV eljárás még nem indult el, csak annak elrendelésével 2008. december 10-én, ezért a felperes megalapozottan nem hivatkozhatott arra, hogy a kérelme előterjesztésétől kezdve mindvégig egészségügyi szabadságon volt. Minthogy 2008. október 18. és december 9. közötti időszakra a felperes szolgálatképtelensége megállapításra nem került és ebben az időszakban szolgálatot sem teljesített, igazolatlanul volt távol. Mivel az igazolatlan távollét rendezését a szabadság kiírásával a felperes tudomásul vette, szabadságmegváltás iránti keresetét a munkaügyi bíróság elutasította.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Tolna Megyei Bíróság 10.Mf.20.054/2010/4. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét helyes indokainál fogva helybenhagyta.

Ítélete indokolásában kiemelte, miszerint az állományilletékes parancsnoknak a FÜV eljárás elrendeléséről való döntéséhez különféle okiratok, igazolások rendelkezésre állása szükséges, melyben szerepe van a foglalkozás-egészségügyi orvosnak. Az orvosi dokumentáció szerint a felperesnek október 31-én jelentkeznie kellett volna, mivel ez elmaradt, az orvos részéről további intézkedésre mindaddig lehetőség nem volt, amíg a felperes december elején nála ismét nem jelentkezett. Ennek érdekében pedig novemberben az értesítést is megkísérelték, a felettese több alkalommal felhívta, hogy a táppénzes papírokat adja le, mert egészségügyi szabadságon lévőként szerepeltetik, melynek dokumentálása szükséges.

A másodfokú bíróság jogi álláspontja szerint a felperes ezzel a mulasztásban megnyilvánuló magatartásával a feleket kölcsönösen terhelő együttműködési kötelezettségéből ráháruló feladatoknak nem tett eleget, ezért nem hivatkozhat alappal arra, hogy az alperes mulasztása folytán került abba a helyzetbe, hogy egészségügyi szabadságának igazolása nem történt meg. Az adott esetben az alperes intézkedésével a szabadság a felperes távolléte idejére a jogintézmény rendeltetésének megfelelően kiadásra került, így a szabadságmegváltás címén érvényesített követelés megalapozatlan.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és az alperes keresete szerinti marasztalását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a keresetét szabadságmegváltás címén nyújtotta be, mert az alperes szabadságot írt ki utólag a részére, melyet nem fogadott el. Sérelmezte, hogy a munkaügyi bíróság alapvetően azt vizsgálta, hogy a FÜV eljárás megindult-e, valamint a jogerős ítélet azon megállapítását is, hogy az alperes a szabadságot utólag jogszerűen írta ki. Ezen megállapítás tekintetében a másodfokú bíróság jogszabályhelyet nem jelölt meg, holott a szabadság kiírása szigorú szabályok szerint történik. Szabadság kiírására kifejezetten a kérelmére kerülhetett volna sor és csak a szabadságos időszakot megelőző időpontban, amely jogszabályi feltételek nem teljesültek. Soha nem fogadta el azt, hogy utólag szabadságot írtak ki a nevére. Az utólagos kiadás lehetőségét a Hszt. 97. § (2) bekezdése egyértelműen tiltja is.

A felperes további érvelése szerint azért sem volt lehetőség szabadság kiírására, mert az érintett időszakban egészségügyi szabadságon volt. Az R. 27. § (1) bekezdés c) pontja értelmében

szerinte a FÜV eljárás a kérelemnek benyújtásával megindult. Nem volt vitatott, hogy erről értesítette a szolgálati előljáróját is, a FÜV eljárást pedig csak a jogszabályban írt feltételek esetén lehet megszüntetni. Így az üzemorvos a kiskönyvben rögzített eljárás megindításának tényét nem vonhatta vissza, azt nem módosíthatta. Hangsúlyozta, hogy nem vonta vissza kérelmét, sőt, a FÜV Bizottság elé a 2008. októberben előterjesztett kérelme került felterjesztésre.

A felperes azzal is érvelt, hogy az R. 27. § (4) bekezdése csak akkor alkalmazandó, amikor a munkáltató rendeli el a FÜV eljárást. Sérelmezte az R. 40. § (2) bekezdésére való hivatkozást is, mert a FÜV eljárás alapjául kizárólag a szakorvosok által diagnosztizált, véglegesen megváltozott rossz egészségi állapot szolgál, melyben javulás nem lehetséges. Ily módon a ciklikus felülvizsgálatnak értelme nincs. Mivel az összes rendelkezésre álló és szükséges orvosi iratot 2008. októberben átadta az eljáró üzemorvosnak, ezért azok felterjesztése tekintetében történt késlekedés a felperes szerint az alperes felróható magatartása, hiszen az eljáró üzemorvos az alperes alkalmazottja volt. Ezen eljárási rendbe nem illeszkedik a munkaügyi bíróság által hivatkozott R. 27. § (4) bekezdése szerinti parancs. Jelen ügyben a felperes szerint meg sem történt az arra rendszeresített nyomtatványon a FÜV eljárás e szerinti elrendelése.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az eljárt bíróságok helyesen vizsgálták, hogy a felperes kérelme alapján mikor indult meg a FÜV eljárás, megalapozott-e a felperes állítása, mely szerint 2008. október 18. és december 9. között az R. 35. § (4) bekezdése szerint egészségügyi szabadságon volt. E körben levont jogkövetkeztetésük helytálló és jogszerű.

Az R. 27. §-a ugyanis különbséget tesz a FÜV eljárás kezdeményezése és elrendelése között. Nem vitatottan az R. 27. § (1) bekezdés c) pontja értelmében FÜV eljárás alá kell vonni a hivatásos állomány tagját, ha az érintett személy kéri, mert a beosztásával járó feladatok ellátására egészségi állapota miatt alkalmatlannak tartja magát. E kérelem 2008. októberben történt benyújtásával azonban - a FÜV eljárás megindítása hiányában - a felperes még nem vált a hivatásos állomány FÜV eljárás alá vont tagjává, mert az R. 27. (4) bekezdése szerint - melyet az eljárt bíróságok helyesen alkalmaztak - a FÜV eljárást a szolgálati előljáró, az illetékes alapellátást végző orvos és a személyügyi szerv együttes javaslata alapján az állományilletékes parancsnok rendeli el az e célra rendszeresített nyomtatványon. A perbeli esetben pedig erre minden kétséget

kizáróan 2008. december 10-én került sor a peres iratok között 36/A/1. sorszám alatt fellelhető „felülvizsgálatra rendelő lap” tanúsága szerint.

A felperes 35 nap szabadság pénzbeni megváltása iránt előterjesztett keresete elbírálásakor nem annak volt jelentősége, hogy az illetékes alapellátást végző orvos miért szüntette meg az egészségügyi szabadságát 2008. október 17-én, illetve történt-e késlekedés az orvosi iratok felterjesztése tekintetében, hanem annak a vitathatatlan ténynek, miszerint 2008. október 18-tól december 9-ig a felperes szolgáltatképtelenségét az orvos nem igazolta, részére egészségügyi szabadságot nem engedélyeztek, és a felperes ez idő alatt szolgálatot sem teljesített. Ugyanakkor a felek egyezően adták elő, hogy mindezek ellenére e távolléte időtartamára a felperes ténylegesen távolléti díjban részesült (37. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal utolsó előtti bekezdés), amelyre az előbbiekre tekintettel nem volt jogosult.

E lényeges perdöntő körülmények mellett pedig nem azt kellett értékelni, hogy a felperes részére a szabadság kiírása utólag jogszerűen történt-e, hanem azt, hogy a 35 nap szabadság pénzbeni megváltását a felperes a jogalap hiányában korábban megfizetett távolléti díj összegével megkapta, az összegszerűen megfelelt az igényének, így további 35 nap szabadság pénzbeni megváltása iránti keresete nem alapos.

Az előbbiekből következően az irányadó jogszabályok együttes értelmezése alapján a jogerős ítélet által levont jogkövetkeztetés nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdésének alkalmazásával az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét - a felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel - a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2012. március 7.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Dr. Stark Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Földényi Gyuláné s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági tisztviselő